

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AGENȚIA DE INTERVENȚIE ȘI PLĂȚI PENTRU AGRICULTURĂ

FONDUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII ȘI MEDIULUI RURAL

GHIDUL SOLICITANTULUI
de subvenții în avans pentru măsura de sprijin
„Dezvoltarea localității rurale”

Chișinău, 2022 (ediția II)

CUPRINS

- I. Prevederi generale**
- II. Descrierea măsurii 2 – „Dezvoltarea localității rurale”**
- III. Criteriile de eligibilitate ce trebuie să le întrunească solicitantul de subvenții**
- IV. Documentele obligatorii ce urmează a fi prezentate de către solicitantul de subvenții**
- V. Procedura de depunere a dosarului de solicitare a subvenției în avans**

Ghidul solicitantului de subvenție în avans aferent măsurii de sprijin (în continuare - Ghid) este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai subvențiilor în avans din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale „Regulamentului cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2019 (în continuare - Regulament).

Ghidul prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea dosarului de solicitare a subvenției în avans pentru proiectul de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. Ghidul conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile și neimpozabile, documentele pe care trebuie să le prezentați, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor. Ghidul poate suferi actualizări urmare a modificărilor actelor normative sau procedurilor. Varianta actualizată a ghidului este publicată pe pagina oficială a Agenției și poate fi accesat la : www.aipa.gov.md.

Notă!

Pentru a obține informații despre FNDAMR ne puteți contacta direct la secțiile/serviciile teritoriale ale Agenției, prin telefon, e-mail sau pe pagina oficială la „Întreabă, suntem on-line!”

I. PREVEDERI GENERALE

Prezentul Ghid, vine în informarea celor interesați de accesarea subvențiilor în avans pentru măsura de sprijin – „Renovarea și dezvoltarea localității rurale”.

Scopul acestuia constă în facilitarea accesului la informații a solicitanților de subvenții care prin investițiile efectuate vor facilita și spori condițiile de trai ale populației din mediul rural.

Sprijinul financiar nerambursabil și neimpozabil se acordă unității administrativ - teritoriale de nivelul întâi (sate și comune, precum și orașe cu o populație de până la 10 000 de locuitori cu statut de rezident, conform ultimului recensământ al populației și al locuințelor).

Măsura nr. 2 – Dezvoltarea localității rurale face parte din Prioritatea III. „Îmbunătățirea nivelului de trai și a condițiilor de muncă în mediul rural” din Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural.

Principiile de subvenționare, sursele de finanțare ale măsurii de sprijin, autoritatea responsabilă de implementarea măsurilor de sprijin prin aprobarea deciziei cu privire la autorizarea spre plată, criteriile de eligibilitate a solicitanților sprijinului financiar, procedura de examinare a cererilor de acordare a subvențiilor și achitarea lor, măsurile de supraveghere a respectării prescripțiilor de subvenționare și alte particularități specifice procesului de subvenționare sunt descrise în Legea nr. 276/2016.

Autoritatea responsabilă de implementarea **Măsurii nr. 2 – Dezvoltarea localității rurale** este Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură care funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr.20/2019. Agenția are misiunea de a susține financiar producătorii agricoli și comunitățile locale în vederea dezvoltării sectorului agroindustrial și mediului rural prin gestionarea eficientă a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și a altor fonduri destinate susținerii și dezvoltării mediului rural.

Noțiunile utilizate pentru submăsura descrisă în prezentul Ghid sunt următoarele:
Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură – autoritate administrativă în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, responsabilă de gestionarea eficientă a Fondului

național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, inclusiv a surselor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare;

cofinanțare – asigurare din partea solicitantului a surselor proprii (costuri eligibile și neeligibile) necesare realizării proiectelor de dezvoltare rurală și accesarea subvenției în avans. Cofinanțarea poate fi asigurată prin: mijloace bănești proprii, credite bancare, împrumuturi, garanții bancare, credite tehnice, însoțite de garanții bancare, inclusiv mijloace financiare provenite din partea donatorilor;

criterii de eligibilitate – condiții obligatorii care urmează să fie îndeplinite de către solicitant pentru a putea depune cererea de solicitare a subvenției, documentele obligatorii și cele solicitate suplimentar pentru măsura de sprijin în parte, în vederea obținerii ajutorului financiar nerambursabil;

date neveridice – informații conținute în documentele anexate la cererea de solicitare a subvenției, dar care nu corespund realității, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau controalelor, referitoare la volumul și cantitatea lucrărilor/bunurilor supuse subvenționării;

Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural – totalitate a mijloacelor bugetare, precum și a celor provenite din partea partenerilor de dezvoltare, destinate finanțării măsurilor de sprijin;

investiție eligibilă – bunuri (active) depuse în activitatea de întreprinzător sau în activitățile de îmbunătățire a calității vieții în mediul rural desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova, date în exploatare conform condițiilor și termenelor prevăzute pentru fiecare măsură de sprijin, pasibile de sprijin financiar din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;

proiect investițional – totalitatea investițiilor eligibile și neeligibile necesare pentru realizarea unuia sau a mai multor obiective pe o perioadă determinată;

solicitant – orice persoană juridică sau fizică înregistrată în modul stabilit sau o unitate administrativ-teritorială de nivelul întâi (sate și comune, inclusiv orașe cu o populație de până la 10 000 de locuitori cu statut de rezident, conform ultimului recensământ efectuat al populației și al locuințelor);

subvenție în avans – sprijin financiar nerambursabil și neimpozabil oferit în avans din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural pentru domeniile și în condițiile prevăzute în Regulamentul privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

ABREVIERI UTILIZATE

AIPA – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură

ASP – Agenția Servicii Publice

MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

SFS – Serviciul Fiscal de Stat

ST – Secții/Servicii Teritoriale

LEGISLAȚIA DE REFERINȚĂ

1. Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural;
2. Hotărârea Guvernului nr.476/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;
3. Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale;
4. Legea apelor nr. 272/2011;
5. Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat;
6. Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții;
7. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;
8. Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică;
9. Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

II. DESCRIEREA MĂSURII 2 - Dezvoltarea localității rurale

Domeniul de acțiune: sprijinul este acordat pentru investiții destinate să faciliteze și să sporească condițiile de trai ale populației din mediul rural. Subvenția în avans se acordă pentru **următoarele tipuri de investiții:**

- 1) crearea, îmbunătățirea și extinderea serviciilor locale de bază pentru populația rurală, inclusiv agrement și cultură, precum și structura aferentă.
 - a) construcția și reconstrucția zonelor pentru organizarea piețelor, târgurilor, expozițiilor;
 - b) achiziționarea de vehicule și echipament de deszăpezire, întreținere spații verzi;
 - c) construcția/reconstrucția lacurilor de acumulare a apei ca zone de agrement pentru populația rurală și ca rezervă strategică de apă pentru perioadele de secetă ale anului, în conformitate cu Legea apelor nr. 272/2011.
- 2) conservarea patrimoniului imaterial și a tradițiilor proprii ale comunității locale, cum ar fi:
 - a) muzica și dansul;
 - b) elemente de folclor și etnografie;
 - c) profesii tradiționale;
- 3) crearea centrelor pentru vizitatori în ariile protejate (definite în Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor protejate de stat) și rutele turistice;
- 4) restaurarea zonele naturale de valoare înaltă, inclusiv ecosistemele naturale.

ATENȚIE: Mărimea sprijinului financiar acordat reprezintă 80% din valoarea totală eligibilă a proiectului. Costul eligibil al proiectului nu va depăși suma de 3,0 mil. lei, iar perioada de implementare a proiectului nu poate depăși 24 luni.

III. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE

Pentru a demonstra îndeplinirea criteriilor minime obligatorii specifice proiectului dumneavoastră este necesar să prezentați în cadrul Secțiilor/Serviciilor teritoriale AIPA toate informațiile concludente în acest sens, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

Condițiile obligatorii care urmează a fi îndeplinite de către solicitantul de subvenții pentru a putea depune cererea de solicitare a subvenției în avans pentru **măsura 2** sunt:

- 1) solicitantul este unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi;
- 2) proiectul se implementează într-o localitate rurală;
- 3) au la bază un proiect, deviz de cheltuieli ale lucrărilor și/sau serviciilor, alte documente confirmative prevăzute de legislația în vigoare (Ex: schița de proiect);
- 4) costul total al proiectului eligibil nu va depăși suma de 3 000 000 lei;
- 5) perioada de implementare a proiectului nu va depăși 24 luni;
- 6) contribuția financiară a solicitantului reprezintă cel puțin 20% din costul total al proiectului investițional;
- 7) solicitantul poate aplica cu un singur proiect pentru măsura respectivă pe parcursul perioadei de implementare conform Regulamentului;
- 8) asigurarea durabilității proiectului subvenționat pe parcursul a 5 ani după darea în exploatare a obiectului (se va completa Capitolul VIII. Durabilitatea proiectului din Proiectul investițional);
- 9) solicitantul va deține avizele și autorizațiile necesare pentru efectuarea investiției și va respecta cerințele specifice de mediu asociate investiției;
- 10) pentru proiectele destinate turismului, beneficiarul își va asuma angajamentul de a include obiectul investiției în circuitul turistic (conform pct. 7.3, lit. d) din contractul de acordare a subvenției în avans și declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor și a documentelor prezentate);

11) proiectele privind investițiile în renovarea/modernizarea clădirilor/obiectivelor turistice vechi/istorice destinate dezvoltării turismului rural vor fi realizate prin respectarea cadrului legal în domeniul protejării patrimoniului construit;

12) solicitantul este deținător legal (proprietar/posesor) al bunului imobil în/pe care se efectuează investiția.

IV. DOCUMENTELE OBLIGATORII

Dosarul de aplicare pentru obținerea subvențiilor în avans va include următoarele documente:

- 1) cererea de solicitare a subvenției în avans;
- 2) proiectul elaborat pentru o perioadă de 5 ani, care să demonstreze fezabilitatea proiectului investițional (Solicitantul se va axa pe următoarele aspecte:
 - a. relevanța proiectului în raport cu necesitățile și dificultățile atestate în regiunea dată;
 - b. modul în care proiectul se încadrează și contribuie la realizarea strategiei locale, raionale, naționale de dezvoltare și corelația acestuia cu alte proiecte/programe finanțate din fondurile publice;
 - c. acoperirea nevoilor și necesităților, dificultăților din zona/regiunea dată;
 - d. avantajele proiectului, alte activități propuse pentru satisfacerea necesităților, nevoilor și depășirea dificultăților vizate, potențiali beneficiari, grupurile-țintă);
- 3) declarația pe proprie răspundere privind veridicitatea informațiilor și a documentelor prezentate;
- 4) declarația cu privire la conflictul de interese;
- 5) copia deciziei consiliului local privind:
 - a) aprobarea proiectului investițional;
 - b) dovada capacității de cofinanțare în proporție de cel puțin 20% din valoarea proiectului investițional;
 - c) împuternicirea primarului sau a persoanei responsabile în modul stabilit, pentru a depune cererea de proiect investițional, cu dreptul de a semna contractul de acordare a subvenției în avans și alte acte necesare;
- 6) proiectul tehnic și devizul de cheltuieli, elaborate și verificate de specialiști care dețin certificat de atestare tehnico-profesională în domeniile de incidență, pentru proiectele investiționale stipulate la capitolul II, pct. 10 subpunctul 1) lit. a) și h) din Regulament;
- 7) copia actelor permise necesare pentru efectuarea investiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții, Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, Legii nr. 851/1996 privind expertiza ecologică și Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului (certificat de urbanism pentru proiectare, după caz; autorizație de construire, după caz; autorizație de desființare, după caz; aviz privind atribuirea terenului pentru amplasarea și proiectarea obiectului, după caz; proiect tehnic de execuție, elaborat de proiectanți autorizați și verificat de verificatori licențiați în domeniu; avizul al expertizei ecologice de stat, eliberat de Agenția de Mediu, după caz; aviz sanitar, eliberat de Ministerul Sănătății al RM (pentru extinderea rețelelor de alimentare cu apă); aviz de racordare, în cazul investițiilor pentru alimentarea cu energie electrică);
- 8) copia Planului de dezvoltare a localității și/sau Strategiei de dezvoltare locală, după caz, aprobate de consiliul local;

Notă: Conform articolului 14 al legii 163/2010 prevede expres lucrările care pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire lucrările care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcțiilor și ale instalațiilor aferente.

Din categoria acestor lucrări fac parte:

- a) reparații pentru împrejmuiri, acoperișuri, învelitori sau terase, dacă nu se modifică forma acestora;

- b) înlocuiri și reparații ale pardoselilor, pieselor de tâmplărie interioare și exterioare, dacă se păstrează forma și dimensiunile golurilor;
- c) lucrări de finisări interioare;
- d) lucrări de finisări exterioare, dacă nu se modifică elementele de fațadă și soluțiile cromatice;
- e) înlocuiri sau reparații ale sobelor, instalațiilor, sistemelor, echipamentului și utilajuluitehnicosanitar din interiorul clădirilor;
- f) înlocuiri sau reparații la branșamente exterioare, aferente construcțiilor, în limitele proprietății;
- g) reparații curente ale căilor de comunicații, accese de transport, parcări, trotuare și scări;
- h) lucrări de întreținere, reparații curente ale infrastructurii căilor de comunicații, cu menținerea traseelor, funcțiunilor, suprafețelor și volumetriei;
- i) lucrări funerare subterane și supraterane în cimitire;
- j) instalarea mobilierului urban;
- k) amenajarea terenului aferent construcției existente;
- l) construcții auxiliare, anexe cu suprafața construită de până la 15 m² la casele de locuit particulare, amplasate pe terenuri private.

De menționat că în cazul în care solicitanții vor depune cereri de solicitare a sprijinului financiar conform prevederilor Legii sus menționate pentru lucrări care nu modifică aspectul inițial, suplimentar solicitanții pentru justificare vor prezenta proiectul clădirii care a stat la baza construcției existente.

Procedura de acordare a subvențiilor în avans va fi efectuată în 2 tranșe după cum urmează:

I tranșă – în mărime de 80% din valoarea subvenției aprobate de Comisie, este oferită beneficiarului în baza cererii de debursare, după semnarea contractului de acordare a subvenției în avans cu Agenția. Această plată se efectuează după prezentarea documentelor confirmative ce dovedesc deschiderea și transferarea mijloacelor financiare, contribuție proprie în contul trezorerial, în proporție de cel puțin 20% din valoarea proiectului investițional;

a II-a tranșă – în mărime de 20% din valoarea subvenției aprobate de Comisie este oferită beneficiarului în baza cererii de debursare. Temei pentru debursare constituie confirmarea cheltuielilor în valoare de 80% din valoarea proiectului investițional, însoțite de documente financiare: acte primare contabile (copiile facturilor/declarațiilor vamale, invoice-urilor), ordine de plată, deviz de cheltuieli ale lucrărilor efectuate, precum și actul de verificare în teren al Agenției, în care se confirmă cheltuielile suportate de către beneficiar și stadiul operațional al proiectului.

BINE DE ȘTIUT! În cazul în care, în urma achizițiilor suma investițiilor este mai mică decât cea estimată la momentul încheierii contractului de acordare a subvenției în avans, tranșa finală va constitui diferența dintre suma totală a subvenției și tranșele achitate anterior.

IMPORTANT!

În cazul efectuării investiției în achiziționarea de vehicule și echipament de deszăpezire, întreținere spații verzi, subvenția în avans poate fi acordată în o singură tranșă. Această plată se efectuează după prezentarea documentelor confirmative ce dovedesc deschiderea și transferarea mijloacelor financiare, contribuție proprie, în contul trezorerial, în proporție de cel puțin 20% din valoarea proiectului investițional.

ATENȚIE!

Până la transferarea plății finale a subvenției în avans, solicitantul va asigura întocmirea și prezentarea următoarelor documente:

- 1) copia procesului-verbal de executare a lucrărilor, cu anexarea devizului de cheltuieli descifrat pentru materialele utilizate, serviciile de montare și instalare;
- 2) copia procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, precum și a procesului-verbal de recepție finală, însoțite de decizia/acordul/avizul eliberat de autoritatea competentă în domeniul mediului și resurselor naturale;
- 3) actele primare contabile (copiile facturilor fiscale/declarațiilor vamale, invoice-urilor) sau alte instrumente de plată admise pe teritoriul Republicii Moldova;
- 4) dovezi de înmatriculare a tehnicii/utilajului supus înregistrării de stat, pentru investițiile prevăzute la capitolul II, pct. 10 subpunctul 1) lit. f) din Regulament.
- 5) dovada aplicării materialelor de vizibilitate conform modelelor și schițelor aprobate de Agenție.

V. PROCEDURA DE DEPUNERE A DOSARULUI DE SOLICITARE A SUBVENȚIEI ÎN AVANS

Depunerea dosarelor de solicitare a subvenției în avans are loc în cadrul apelurilor anunțate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare – Minister), în baza ordinului ministrului.

Ordinul privind apelul de depunere a dosarelor va include: măsuri care fac obiectul apelului, termenul-limită pentru depunerea dosarelor, alte cerințe. Ordinul privind apelul de depunere a dosarelor este publicat pe paginile web ale Ministerului și Agenției.

Perioada de aplicare în baza fiecărui apel de depunere a dosarelor nu poate fi mai mică de 60 de zile lucrătoare.

Dosarul de solicitare a subvenției în avans este depus de primar/persoană împuternicită la secția/serviciul teritorial(ă) al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură din aria în care solicitantul își are sediul juridic și în care va efectua investiția.

Dosarul se înregistrează sigilat, șnuruit și paginat, pentru a nu permite separarea/înlocuirea documentelor. Fiecare pagină va conține semnătura și ștampila secției/serviciului teritorial(e) al Agenției, iar documentele prezentate în copii vor fi contrapuse cu originalul și aplicată ștampila „conform originalului”.

La depunerea dosarului de solicitare a subvenției în avans, solicitantul va primi confirmarea care atestă recepționarea dosarului de către secția/serviciul teritorial al Agenției.

În termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării dosarelor, secțiile/serviciile teritorial(e) ale Agenției, vor asigura examinarea dosarelor depuse conform următoarelor etape:

- 1) controlul administrativ al dosarului care va include verificarea completitudinii și veridicității datelor prezentate, prin contrapunerea cu bazele de date la care Agenția are acces;
- 2) verificarea fizică, cu deplasarea angajatului secției/serviciului teritorial(e) la locul unde va fi efectuată investiția, pentru a confirma datele din dosar.

Dacă în timpul examinării dosarului se constată abateri, ce conduc la imposibilitatea examinării preliminare a cererii de solicitare a subvenției în avans, reprezentantul secției/serviciului teritorial(e) va întocmi o notificare, ce va fi adusă la cunoștința solicitantului prin adresa poștală și prin adresa electronică, nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la depunerea dosarului, în care va indica motivele pentru care cererea respectivă nu poate fi supusă examinării. Primarul, va avea la dispoziție 10 zile lucrătoare pentru a se conforma.

În cazul în care solicitantul nu se conformează cerințelor din notificare în termenele stabilite, reprezentantul secției/serviciului teritorial(e), întocmește un proces-verbal de constatare a iregularităților, model aprobat prin ordinul directorului Agenției.

Solicitantul va fi informat despre decizia respectivă prin scrisoare recomandată, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la data întocmirii procesului-verbal. Totodată, în procesul de verificare pe teren a obiectului investițional, la necesitate, Agenția poate atrage în activitatea grupului de lucru și alți experți. Solicitantul poate depune o cerere nouă în cadrul apelului următor, în cazul în care nu a întrunit condițiile necesare/a fost declarat neeligibil în cadrul apelului precedent.

Temei pentru inițierea procesului de rambursare a subvenției în avans acordate și rezoluțiunea contractului de acordare a subvenției în avans constituie:

- 1) retragerea sau anularea deciziei Comisiei privind selectarea proiectului investițional;
- 2) utilizarea subvenției în avans în alte scopuri decât cele pentru care a fost acordată;
- 3) modificarea proiectului/planului de afaceri fără notificarea și acordul prealabil a Agenției;
- 4) refuzul de a prezenta informațiile sau documentele solicitate de Agenție, în cadrul verificărilor pe teren.

După finalizarea obiectului investițional, beneficiarul de subvenții este obligat să aplice și să întrețină materialele de vizibilitate aplicate pe obiect conform modelelor și schițelor aprobate de Agenție.

ATENȚIE! Costul materialelor de vizibilitate fac parte din cheltuielile eligibile ale proiectului investițional dacă acestea au fost planificate în proiectul sau planul de afaceri.

Notă!

COSTURI ȘI BUNURI NEELIGIBILE

Nu sunt eligibile pentru subvenționare următoarele costuri și bunuri la solicitarea subvenției în avans:

- 1) achiziționarea de bunuri de la persoane/întreprinderi afiliate;
- 2) achiziționarea de bunuri second-hand;
- 3) comisioanele bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuielile similare;
- 4) costurile de schimb valutar, taxele și pierderile ocazionate de schimburile valutare;
- 5) procurarea de bunuri imobile;
- 6) instruirea/șef montaj;
- 7) cheltuielile vamale;
- 8) achitățile efectuate în cadrul operațiunilor de schimb al mărfurilor (barterul), al operațiunii de compensare și al contractelor de cesiune, precum și prin intermediul întreprinderilor înregistrate în zonele off-shore;
- 9) operațiuni de întreținere curentă, costuri de amortizare și închiriere;
- 10) costuri destinate obligațiilor de asigurare și cheltuieli de funcționare);
- 11) costuri pentru obținerea actelor permise;
- 12) costuri pentru elaborarea documentației de proiect de valorificare a investiției și de expertiză ecologică;
- 13) costurile (cheltuielile) suportate până la încheierea contractului de acordare a subvenției în avans între beneficiar și Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură;
- 14) componenta de grant.

